

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta	Václav Quang LE
Název práce	Ekonometrická analýza demografických aspektů vývoje ekonomiky
Název a typ studijního programu	Finance a účetnictví / Navazující
Fakulta / katedra	Ekonomická fakulta / KMI
Vedoucí práce	Houda Michal, Mgr. Ph.D.
Oponent	prof. RNDr. Ing. Michal Černý, Ph.D.

Posudek závěrečné práce

1. Význam a náročnost tématu 1.0

Poznámka: Téma zajímavé, nosné, důležité.

2. Logická struktura práce 1.0

Poznámka: Nemám ke struktuře práce výhrady.

3. Naplnění cíle práce 1.0

Poznámka: Tomuto je věnována celá kapitola 9 a příloha --- vše je v pořádku.

4. Metodický postup 1.0

Poznámka: Ekonometrická analýza je pečlivě zpracována, autor se úspěšně vypořádal s řadou technických ekonometrických problémů.

5. Hodnocení teoretického zobecnění a přínosu 1.0

Poznámka: Opět --- viz kapitolu 9.

6. Práce s literaturou 2.0

Poznámka: V seznamu literatury bych očekával větší podíl specializovaných mezinárodních časopisů evidovaných v JCR. Zejména demografie u penzijních systémů se studuje v aktuárské literatuře (např. Insurance: Mathematics and Economics)

7. Formální stránka 1.0

Poznámka: Bez výhrad; drobné poznámky uvádím dole v textu.

Závěr

Hodnocení práce (známka): **výborně**

Doporučuji práci k obhajobě: **ANO**

Otázky pro diskusi a poznámky

Kritické poznámky a celkový přínos, celková hodnota práce

Diplomová práce se zabývá fundamentální otázkou, totiž udržitelností penzijního systému ČR. Meritum práce je ve formulaci příjmových a výdajových modelů penzijního systému a v jejich zhodnocení (kap. 7 -- 9). Příjmová strana reflektuje především trh práce a mzdovou dynamiku, zatímco výdajová strana se řídí především demografií. Autor formuluje trojici příjmových modelů, trojici výdajových modelů a v kapitole 9 podává jejich srovnání, závěry a diskusi.

Celkově považuji práci za zdařilou; autor se musel vypořádat s řadou technických ekonometrických potíží (např. při testech na stacionaritě se někdy děje to, že ADF hypotézu zamítá, zatímco KPSS nikoliv). Celkově soudím, že se kandidát s technickými otázkami vyrovnal dobře a že prokázal vysokou míru zdatnosti při ekonometrickém modelování. Oceňuji, že každý logický krok (např. BC-transformace, sezónní očištění, diferencování) je náležitě odůvodněn a podložen relevantní statistikou. Rád bych také zdůraznil, že autor musel vynaložit značné úsilí při programování v R; příloha podává dobrý a detailní vhled do studovaných dat a modelů.

Tu a tam doporučuji pečlivější "final polish-up", např. v rovnici (7.1) chybí koeficienty β_k . Neuvádí-li se na pravé straně ε_t , je vhodnější na levé straně uvádět, že se odhaduje střední hodnota vysvětlované proměnné, a tak podobně. Analogické úvahy platí i pro další regresní rovnice. Nicméně jedná se více méně o záležitosti formulační, které nemění hlavní sdělení: jde o práci poctivou, detailně zpracovanou a přínosnou.

Práci hodnotím jako vynikající.

Otázky nebo témata pro diskusi před komisí

Soudím, že není účelné, aby se při obhajobě otevíraly technické detaily, o nichž jsem pojednal v předchozí části. Spíše bych komisi doporučoval, aby kandidáta vyzvala k diskusi o tom, které z hlavních zjištění práce lze považovat za intuitivně předjímatelné (např. že příjmy penzijního systému rostou s HDP a se zaměstnaností), a zdali jsou některá zjištění překvapivá či kontraintuitivní. Zajímalo by mě rovněž, jakou roli v modelu hrají covidové lockdowny. Jak by model predikoval budoucnost, kdybychom jej odhadovali jen na pre-covidových datech? Jak se projeví fakt, necháme-li model "učit se" i v krizovém covidovém období? Lze pak z takového srovnání učinit závěr, že covidové období zanechává dlouhodobé (negativní) následky na penzijním systému?

Datum: 30.09.2022

Podpis oponenta